

XEROPHYTA

Contactblad van de afdeling Wageningen e.o.
(opgericht 1 mei 1955)

Jaargang 25 no.2
Maart 2021

**Afdeling 'Wageningen en omgeving' van Succulenta,
Koninklijke Nederlandse vereniging van liefhebbers van cactussen en
andere vetplanten**

Lithopsen met wolluis verpoten (2)

Zoals ik u in het Xerophytanummer van mei 2020 al vertelde had ik last van wolluis in mijn Lithops-plantjes. Ik had al meer dan 80 stuks weg moeten gooien.

Ik zou in het najaar van 2020 alle planten gaan verpoten omdat dan het groeiseizoen voor deze plantensoort is en dat is gunstig i.v.m. eventuele uitval ed. Dus heb ik me ook aan deze afspraak gehouden temeer omdat er nu voldoende tijd voor was i.v.m. corona!

Eind november ben ik, samen met mijn vrouw Jannie, aan deze klus begonnen. Het “verpotproces” bestond uit verschillende fases namelijk:

- de lege potjes van de juiste maat bij elkaar zoeken en in lauw water, met een schoonmaakmiddel, goed schoonmaken. We zijn er diverse middagen mee bezig geweest!
- naar Coert van Dijk geweest om bims te halen, deze had de juiste korrelgrootte!
- in plaats van vierkante potjes nu ronde rode potjes (6,5 cm) gebruikt. Ik pakte de “oude” potjes, deed het oude mengsel er uit in een emmer (20 liter). Jannie maakte de plantjes schoon, dode blaadjes er af en eventuele wolluis met een kwastje er afhalen en met verdunde Dettol schoonmaken. Daarna het plantje in het “nieuwe” potje poten. Deze handelingen hebben ruim twee weken geduurd, elke dag een aantal uren! Totaal aantal planten: 550 stuks.
- De “oude “ potgrond in kratten naar het steenvergruizersbedrijf in Ede gebracht, gratis storten. Ik wilde niet het risico lopen “besmette “ grond/ gruis in de kas te hebben.
- na 10 dagen heb ik de plantjes drijfnat gemaakt, met voeding toegevoegd. Dit is/was een groot risico gezien de tijd van het jaar en de temperatuur van 11 graden!

Mogelijk zijn er toch plantjes die het niet redden .

Drie weken later zijn er, tot mijn grote ergernis, toch weer vier planten met wolluis gezien! Het waren de eerste plantjes die verpot waren. In deze tijd van het jaar ga ik toch geen vergif spuiten, opnieuw met verdunde Dettol behandeld!

Hopelijk blijft het hierbij en anders kan ik zeggen dat ik er van alles aan gedaan heb om mijn verzameling te redden!

Evert Weijman

Wie is wie ?

Mijn naam is Coert van Dijk en ik ben net als mijn echtgenote Kathelijne afkomstig uit Rotterdam waar we, ik in Hillegersberg en Kathelijne in Schiebroek aan de groene rand van de stad opgroeiden. Na de middelbare school ging ik in Delft elektrotechniek studeren, maar dat was geen groot succes, te theoretisch, te clean of misschien gewoon voor mij te moeilijk. Na de militaire dienst probeerde ik in Utrecht als werkstudent psychologie een leuk leven met het studeren te combineren. Dat leven op zich ging prima, ik genoot daar volop van, muziek, cultuur, lekker eten, ging volleyballen, begon weer met cactussen, nam deel aan het plaatselijke verenigingsleven en had allerlei leuke baantjes. Uiteindelijk sloeg de ernst toch toe, dat betekende een vaste serieuze baan als groepsleider bij het Pieter Baan centrum en naast het werk even je mbo-iw halen en daarna in de avonduren t.z.t. de studie gedragswetenschappen afmaken. Intussen waren we getrouwd, twee kinderen

rijker en verhuisden naar Lunteren om daar als afdelingshoofd op Groot Batelaar te werken. Daar bouwde ik mijn eerste kasje van oude éénruiters voor de langzaam uit de hand lopende cactushobby, werd lid van Succulenta en de afdeling Arnhem. Al snel maakte ik daar “carrière” door als secretaris de gestencilde uitnodigingen te mogen versturen, internet was toen nog onbekend. Eind 1975 ging ik als adjunct-directeur werken in de rijksinrichting voor jongens Overberg en maakte eindelijk snel mijn studie af. Maar in plaats dat ik me toen volledig aan de cactus ging wijden, ging ik weer volleyballen, wat ik daarna nog 24 jaar volhield, stortte me in de plaatselijke politiek, richtte met anderen een jazzclub op in Veenendaal en genoot zo weer volop van het leven. Dat alles toch niet perfect te combineren was bleek toen de volleybaltrainingsavond naar de donderdag verplaatst werd en de fractievergadering voor de gemeenteraad was ook al op donderdag. Toen tot overmaat van ramp ter gelegenheid van onze verhuizing naar de Parallelweg de gehele cactusverzameling, inclusief bakjes met zaailingen, werd gegapt werd de hobby een paar jaar op een laag pitje gezet en was ik zelfs geen lid meer van deze fantastische afdeling.

Na 14 jaar werk in Overberg maakte ik opnieuw carrière door na veel aandringen op het ministerie van justitie te gaan werken. Dat lag mij totaal niet, dus binnen het jaar nam ik in Amsterdam waar in het Lloyd hotel, een streng gesloten jeugdinstelling. Toen een jaar later er grote problemen in Zeist waren kreeg ik het vriendelijke doch dringende verzoek daar te komen werken en vanaf die tijd bloeide de belangstelling voor de cactussen en aanverwante planten weer op. Omdat het bloed toch kruipt waar het niet gaan kan had ik intussen al weer wat planten aangeschaft en had via een collega een eenvoudig tweedehands kasje gekocht, voor het opkweken van groentes voor de moestuin, maar al snel dus ook voor de cactussen.

Toen het bestuur, het zal zo 2002/2003 geweest zijn, bezig was het reisje te organiseren en weer eens bleek dat er te weinig deelnemers waren om de bus rendabel te maken kreeg ik een telefoontje van Joop Smit. Ik was nog steeds lid van Succulenta, had ik misschien nog belangstelling om met het reisje van de afdeling mee te gaan? Mijn werkzame leven was net ten einde en ik had de hobby daardoor net weer wat serieuzer opgepakt door in een nieuwe, nu wat grotere kas weer cactussen te gaan zaaien en verder kweken, dus natuurlijk hadden we dat. Zo gingen we samen mee naar, als ik me goed herinner, Eden plants, Specks en Kakteen Katze in Duitsland. Natuurlijk werd ik daarna weer gelijk lid van de afdeling, want de uitwisseling van ervaringen, planten

en gedeelde waardering voor al dat moois is wat je als liefhebber op de been houdt.

Mijn belangstelling is allereerst gericht op cactussen, vanwege de prachtige vormen, mooie bloemen en bijzondere groeiwijzen, maar later breidde die belangstelling zich ook uit tot agaven, mesems en andere exotische vetplanten. Zo ver als Kathelijne om ook nog rotsplanten te gaan kweken ben ik (nog?) niet, hoewel ik de fascinatie daarvoor snap. Alles wat de natuur ons biedt is eigenlijk erg interessant, maar waar is dan het einde van weer een belangstelling, weer een hobby. Voor de geïnteresseerden: we gingen vroeger graag en vaak naar concerten zowel van jazz als van klassieke oude muziek, nu is dat tijdelijk wat minder, daarnaast heb ik een verzameling modeltreinen waar ik mee rijd en aan repareer, zijn er 2 vrijwel volwassen kleinkinderen en houden we van lekker eten bereiden, vakantie vieren, als het kan nog met de tent, en uiteraard veel lezen. Toen ik op mijn 67-ste net ophield met allerlei bestuurtjes en ander vrijwilligerswerk haalden Gerard en Kathelijne me over om de kroon te zetten op mijn loopbaan door eindelijk voorzitter van de afdeling te worden, hetgeen ik na enig tegenstribbelen uiteindelijk met veel

plezier 9 jaar heb gedaan. Het leuke van zo'n kleine afdeling is dat het een club mensen vormt die je intensief leert kennen en waar je een warme belangstelling voor planten, de natuur en alles wat verder je belangstelling heeft mee kan delen. Ik hoop daarom nog een flink tijdje als 'gemeen' lid te mogen meedraaien en gelukkig bereiken cactusliefhebbers een hoge leeftijd.

Bram Munters heeft toegezegd de volgende aflevering van deze rubriek te willen schrijven.

Coert van Dijk

Natuurbescherming in Zuid-Afrika

Eén van de meest markante particuliere beschermers van flora in Zuid-Afrika was Neil MacGregor. Neil was tot 2007 eigenaar van de schapenfarm Glenlyon, gelegen net buiten Nieuwoudtville. De farm was al sinds 1883 in het bezit van de familie. Neil nam in 1958 het beheer van de boerderij over en hij is bijna direct gestart met het op een natuurlijke wijze beheren van de 6.200 ha grote landerijen. Deze wijze van beheren hield onder andere in dat hij bewust is omgegaan met het bemesten en beweiden van de landerijen en dat er geen gewasbeschermingsmiddelen meer werden gebruikt. Hierdoor kreeg de oorspronkelijke flora én fauna alle mogelijkheden om zich te ontwikkelen en in stand te blijven. Glenlyon werd spoedig een wereldwijd begrip, met name vanwege het grote aantal geophyten dat er groeit. In 1960 zette hij de deur al open voor geïnteresseerden die de natuurlijke vegetatie wilden bekijken.

MacGregor was altijd trots en kon uitgebreid vertellen over het veld met Renosterveld vegetatie, zo'n 16 ha groot. Nog maar 2% van het oorspronkelijk landelijk oppervlak van dit vegetatietype is over. De grootste bedreiging is de landbouw. In het veld staan honderden exemplaren van *Geisshoriza splendidissima* ('The Blue Pride of Nieuwoudtville'), een bedreigde soort die op de rode lijst staat. Op een verder gelegen veld staan duizenden *Hesperantha vaginata* planten in volle bloei, die ook op de rode lijst staan.

In 2007 heeft Neil MacGregor zijn farm Glenlyon verkocht aan South African National Biodiversity Institute (SANBI) en heet het nu Hantam National Botanical Garden. Voor informatie kijk op www.nieuwoudtville.com of op www.sanbi.org/gardens/hantam

Foto: *Geisshoriza splendidissima* ('The Blue Pride of Nieuwoudtville') in bloei op Glenlyon.

Na verkoop van de farm verhuisde hij naar Kaapstad waar hij in 2010 overleed. Bijzonder, maar het kan geen toeval zijn, dat 2010 door de Verenigde Naties werd uitgeroepen tot Internationaal Jaar van de Biodiversiteit. Zo wilde de VN de aandacht vestigen op de waarde van biodiversiteit voor de mens en op de continue bedreiging van het planten- en dierenleven.

Ik heb de farm twee keer bezocht, in 2000 en in 2006, en beide keren heeft Neil mij met anderen rondgeleid over een deel van de farm. Hij reed de bezoekers rond in een oude Bedford bus. Ik voel me nog steeds bevoorrecht dat ik dat hem mogen meemaken.

Eén van de mooie verhalen die hij vertelde betrof de opnamen voor de film 'The Private Life of Plants'. In 1993 verbleef de BBC-filmploeg drie weken op de farm voor het maken van opnamen voor deze film. Neil had ze allerlei bijzonderheden verteld over planten: waar ze groeien, hoe ze groeien, de bestuiving, etc. Eén van de dingen die hij vertelde was over de bestuiving van *Babiana framesii* door een bepaalde zweefvlieg.

De bloem, met een lange buis, kon alleen door deze zweefvlieg worden bestoven, want deze bezat een lange tong. Dat wilde de filmploeg wel filmen. Ze hadden de camera opgesteld bij een bloeiende plant, maar er kwam maar geen zweefvlieg langs. De plant bloeit niet weken achtereen, dus er kwam wat druk op te staan. Neil had de oplossing. Hij ving een zweefvlieg in een luciferdoosje. De crew moest klaar gaan zitten om de opname te maken. Er was maar één kans om het op te nemen. De bloeiperiode was bijna afgelopen. Camera klaar, crew klaar, Neil klaar. Neil schoof het doosje open naast de plant, de vlieg vloog eruit, vloog naar de bloem, rolde zijn tong uit en bestoof deze met zijn lange tong en vloog weg. Alles was opgenomen. Iedereen blij. De grote Sir David Attenborough was er niet bij. Hij kwam later. Veel zaken die Neil hem vertelde nam Attenborough integraal over in de tekst die hij gebruikte in de film.

Foto: *Babiana framesii*.

Foto: Camel Koppie, één van de plekken op Glenlyon waar opnamen zijn gemaakt voor de film ‘The Private Life of Plants’.

Peter Knippels

Vraag en aanbod

Aangeboden door Coert van Dijk: bims, 10 liter voor € 3,20.

Mee te nemen naar de vergadering of af te halen in Overberg. Graag van tevoren een mail of telefoontje.

Activiteitenkalender

Helaas is het door de coronamaatregelen nog niet mogelijk een bijeenkomst te houden. Als het weer wel kan wordt het programma per mail toegestuurd.

Kopij gevraagd: kopij voor het meinummer van Xerophyta graag uiterlijk 30 april inleveren.

Onderstaand stukje werd door Anton Hartsuiker uit de Telegraaf geknipt op 5 februari 2021.

Groen (straf)blad

Smokkelwaar betreft doorgaans verdovende middelen. Dat er uitzonderingen zijn, bewees een Nieuw-Zeelandse smokkelaarster deze week. Ze stond terecht omdat ze had geprobeerd om zeldzame vetplanten en cactussen het land binnen te smokkelen. Ze had de stekjes in sokken gepropt en die met plakband op haar lijf geplakt. Omdat het niet om drugs ging, hoeft de vrouw niet de cel in: ze kreeg een werkstraf van 100 uur. Misschien kan ze aan de slag bij de plantsoendienst.

Contact

Chris Geris, tel: 0318-417319, email: chrisgeris@planet.nl

Lidmaatschap

Contributie afd. Wageningen e.o.: € 25, gezinsleden € 12,50 en jeugdleden € 10 per jaar.

Contributie overmaken op rekeningnummer NL42 INGB 0007 4090 94 ten name van: Succulenta afd. Wageningen e.o.

Vergaderlocatie

Zaal van de speeltuinvereniging "Tuindorp"
Floralaan 20/B te Wageningen. Tel.: 0317-411601

Omslagfoto: Parodia subterranea